

Maria Ohisal on puhe Paasikivi-seuralle 21.11.2019

Arvoisat kuulijat,
kiitän kunniaa olla täällä tänään
puhumassa kanssanne ulko- ja turvallisuuspolitiikasta.

Ulko- ja turvallisuuspolitiikka ymmärretään usein kovaksi ja miehiseksi politiikan lajiksi.

Sitä ovat hallinneet kysymykset kansainvälisestä kaupasta ja sotilaallisesta voimasta.

Sen tekijöinä ovat olleet diplomaatit ja kenraalit, onhan kyseessä ollut valtion etu.

Vihreän ulko- ja turvallisuuspolitiikan kulmakivet ovat toisaalla.

Sillä on kaksi kantavaa teemaa:

feministinen ulkopolitiikka

ja kokonaisvaltainen turvallisuuskäsitys

En nosta sen esikuvaksi menneiden aikojen valtiomiehiä tai kansainvälisiä suhteita teoretisoineita oppi-isiä.

Ei,

paljon osuvampi esikuva sille on maailman nuorin Nobel-palkittu aktivisti, pakistanilainen Malala Yousafzai.

Vuosikymmenen alussa Yousafzai toimi Pakistanissa ruohonjuuritasolla tyttöjen koulutuksen puolesta.

Vuonna 2012 Yousafzain lupaava ura oli lähes katketa, kun ääri-islamilaisten Taleban-liikkeen terroristi ampui tuolloin 14-vuotiasta Yousafzaita päähän.

Yousafzain elämä ei kuitenkaan päättynyt.

Hänet kiidätettiin Isoon-Britanniaan hoitoon,

mikä mahdollisti toipumisen ja paluun aktivismiin.

Yousafzai pystyi jatkamaan tinkimätöntä työtään, ja ansaitsi kaksi vuotta myöhemmin Nobel-palkinnon taistelustaan lasten oikeuksien puolesta.

Tämä järkyttävä tapaus kuvastaa kahta nuorten tyttöjen kohtaamaa uhkaa: koulutusmahdollisuuksien riistämistä ja väkivallan pelkoa.

Feministisen ulkopolitiikan on tarkoitus varmistaa,

että tytöt pystyvät kouluttautumaan siinä missä pojatkin.

Kokonaisvaltaisen turvallisuuskäsityksen on tarkoitus varmistaa, että yksikään nuori tyttö ei joudu pelkäämään henkensä edestä.

Suomen virallinen ulkopolitiikka ei vielä tunne sanaparia feministinen ulkopolitiikka, ja käsite on tuore myös tutkimuskentällä. Sitä on siis syytä hieman avata.

Ruotsi alkoi virallisesti harjoittaa feminististä ulkopolitiikkaa ensimmäisenä maana maailmassa vuonna 2015.

Ruotsin entinen ulkoministeri Margot Wallström on määritellyt feministisen ulkopolitiikan muutoksen agendana, joka pyrkii lisäämään naisten ja tyttöjen oikeuksia, edustusta ja voimavaroja heidän omassa todellisuudessaan.

Feministisen ulkopolitiikan ei ole tarkoitus korvata perinteistä ulkopolitiikkaa. Sen on tarkoitus täydentää sitä. Sen on tarkoitus antaa näkökulmia, jotka muuten saattaisivat jäädä politiikanteossa paitsioon.

Konfliktien ehkäisyn ja niiden kestävänsä ratkaisemisen kannalta on välttämätöntä arvioida, mikä on tyttöjen ja naisten asema konfliktin keskellä.

Parhaiten tämä onnistuu varmistamalla, että naiset ovat mukana itsenäisinä toimijoina, kun konflikteja ratkotaan.

Ruotsi on muun muassa ajanut naisten aseman huomioimista Euroopan turvallisuus- ja yhteistyöjärjestön Etyjin kriisinhallintaoperaatioissa ja rauhanneuvotteluprosesseissa.

Politiikalla on saavutettu jo mitattavia tuloksia: naisten osallistuminen rauhan rakentamiseen on todella lisääntynyt monissa konfliktimaissa.

Keskeinen osa feminististä ulkopolitiikkaa on naisiin kohdistuvan väkivallan lopettaminen.

Seksuaalista väkivaltaa on käytetty järjestäytyneen sodankäynnin ja vallankäytön välineenä kautta aikain.

Jokaisen ihmisen fyysisen turvallisuuden varmistaminen on kestävä rauhan edellytys.

Kumppanivaltioita on tuettava rikollisten saamisessa oikeuteen sekä rikostenuhrien auttamisessa.

Tässäkin kohdassa feministinen ulkopoliitikka kytkeytyy muihin ulkopoliitiikan osa-alueisiin.

Aseiden hallitsemattomalla leviämisellä on yhteys naisten kokemaan väkivaltaan, joten konfliktin rauhoittaminen auttaa myös naisten asemaa.

Kehityspoliitikassa feministinen näkökulma antaa tukea tyttöjen ja naisten aseman parantamiselle sekä seksuaali- ja lisääntymisterveydelle.

Feministinen ulkopoliitikka hyödyttää yhteiskuntaa laajemminkin. Naisten poliittisten ja taloudellisten oikeuksien turvaaminen parantaa nimittäin demokratian toimivuutta ja demokratian vakautta.

Vaikka termiä "feministinen ulkopoliitikka" ei ole Suomen ulkopoliitiikan virallisessa kaanonissa kuultukaan, on Suomi monelta osin harjoittanut sitä jo pitkään.

Suomi on esimerkiksi sitoutunut edistämään naisten osallistumista rauhanneuvotteluihin ja rauhan rakentamiseen.

Suomi painottaa samalla naisten ja tyttöjen oikeuksien turvaamista koko rauhanprosesseissa.

Hyvät kuulijat,

YK:n kehitysohjelma popularisoi inhimillisen turvallisuuden käsitteen kylmän sodan jälkimainingeissa 1990-luvulla, mutta se on saanut suomalaisessa turpo-keskustelussa vain heikosti jalansijaa.

Inhimillisen turvallisuuden käsite ei tarkastele turvallisuutta kansallisvaltion näkökulmasta, vaan nostaa turvallisuustarkastelun keskiöön yksittäisen ihmisen.

Inhimillisen turvallisuuskäsityksen mukaan tärkeintä on se, että ihmiset saavat elää vapaana pelosta ja puutteesta.

Perinteiset turvallisuusuhat, kuten sodat ja terrorismi, ovat toki edelleen uhkia myös inhimillisen turvallisuuden näkökulmasta.

Niiden rinnalla ovat aivan yhtä keskeisiä taloudelliset, sosiaaliset, terveyteen ja ympäristöön liittyvät uhat - usein jopa keskeisempiä.

Valtion vastuu on suuri myös inhimillisen turvallisuuden näkökulmasta.

Tämä vastaa Vihreiden ymmärrystä turvallisuudesta.

Inhimillisen turvallisuuden näkökulmasta olennaisia turvallisuuspolitiikan haaroja ovat perinteisen turvallisuuspolitiikan ohella kehityspolitiikka ja ilmastokriisin torjunta.

Myös vuonna 2015 solmitut YK:n kestävän kehityksen tavoitteet on kirjoitettu ajatellen kokonaisturvallisuutta, inhimillistä turvallisuutta ja konfliktien ennaltaehkäisyä.

Hyvät kuulijat,

ilmastonmuutos on merkittävä ja ihmiskunnan kannalta eksistentiaalinen turvallisuusuhka koko maailmassa.

Maanpuolustustiedotuksen suunnittelukunnan vuosittaisissa kyselytutkimuksissa ilmastonmuutos on noussut myös suomalaisten suurimmaksi huolenaiheeksi.

Ilmastonmuutos muodostaa monimutkaisen keskinäisriippuvaisen asioiden ketjun, jonka kaikkia seurauksia on mahdoton ennustaa varmuudella.

Sen kaikkia turvallisuusvaikutuksia ei pysty hahmottamaan edes poikkitieteellisin keinoin.

On kuitenkin selvää, että hyvin todennäköisesti ilmastonmuutos lisää konfliktien määrää maailmassa.

Sään ääri-ilmiöt tulevat lisääntymään, ja ilmaston lämpeneminen tulee kasvattamaan pakolaismääriä.

Jälkimmäinen johtuu kahdesta tekijästä.

Aiemmin ihmiselle elinkelpoiset alueet muuttuvat elinkelvottomiksi.

Samaan aikaan

eri valtioiden ja alueiden väliset jännitteet ja konfliktit mahdollisesti lisääntyvät.

Ilmastopakolaisuus ei koske vain mereen uppoavia Tyynenmeren saarivaltioita, vaan laajoja alueita Etelä-Amerikasta Afrikkaan ja Etelä-Aasiaan.

Toisilla alueilla elinkelvottomuus johtuu kuivuudesta.
Toisia alueita tulevat piinaamaan kovat rankkasateet.

Kilpailua käydään esimerkiksi vedestä tai viljelykelpoisesta maasta.

Ilmastonmuutos ja sen aiheuttama kuivuus on jo nyt yhtenä osasyynä esimerkiksi Syyrian ja Darfurin konflikteissa.

Jos ilmastokriisi syvenee, seuraukset tulevat näkymään myös pakolaistilanteessa.

Tarvitsemme samaan aikaan sekä ilmastonmuutosta torjuvaa politiikkaa että varautumista ilmastokatastrofin pahimpiin seurauksiin, niin kotimaassa kuin kansainvälisestikin.

Hyvät kuulijat,

käsitys kokonaisturvallisuudesta on vahvasti läsnä myös sisäministeriön arjessa.

Suomi käy läpi suuria muutoksia.

Toiset niistä ovat globaaleja muutoksia ja toiset koskevat ennen kaikkea meitä täällä Suomessa.

Meillä on Euroopan nopeimmin vanheneva väestö.
Vuonna 2030 joka neljäs suomalainen on yli 65-vuotias.

Tämä nousee esiin puhuttaessa kansantaloudesta, huoltosuhteesta ja monesti myös maahanmuutosta.

Ikääntymisen vaikutukset väestön turvallisuuteen ovat toistaiseksi kuitenkin jääneet taka-alalle.

Onnettomuuksien, tapaturmien ja rikosten seuraukset ovat usein huomattavasti vakavampia ikääntyneille kuin nuoremmalle väestölle. Esimerkiksi ikääntyneiden kaatumiset ovat yleisin ensihoitotehtävien syy - noin 15 prosenttia kaikista ensihoitotehtävistä - ja kolmanneksi merkittävin väestön terveitä elinvuosia vähentävä tekijä.

Väestön ikääntymisen toinen puoli on se, että nuoret ikäluokat pienenevät. Tällä on ollut jo nyt havaittavia vaikutuksia rikollisuuteen, koska nuoruus on rikosten tekemisen kannalta aktiivisinta aikaa. Ikäluokan kokoon suhteutettuna 20-vuotiaat tekevät moninkertaisesti enemmän rikoksia kuin 40-vuotiaat tai sitä vanhemmat.

Ei siis voida sanoa,
että ikääntymisen tuomat yhteiskunnalliset muutokset
olisivat yksiselitteisen kielteisiä turvallisuuden näkökulmasta.

Toinen merkittävä muutostrendi on yhä jatkuva
ja paikoin jopa kiihtyvä kaupungistuminen.

Väestö keskittyy kasvukeskuksiin
ja varsin hiljattaisten arvioiden perusteella väestön määrä kääntyy laskuun
kaikissa paitsi eteläisen Suomen kolmessa suuressa kasvukeskuksessa -
pääkaupunkiseudulla, Turun seudulla ja Tampereella.

Turvallisuuden kannalta tilanne on ristiriitainen.

Toisaalta suurempi osa väestöstämme asuu alueilla,
jonne on helppo tuottaa turvallisuuspalvelut lähipalveluina,
mutta toisaalta hälytyspalvelujen ylläpitäminen yhä harvemmin asutetulla
maaseudulla
on entistä hankalampaa.

Kaupungistuminen yhdistyy vahvasti myös edellä mainitsemaani muutokseen,
eli ikääntymiseen.

Kaupunkeihin muuttavat ennen kaikkea nuoret opiskelijat ja töiden perässä.

Myös maahan muuttaneet,
jotka tyypillisesti ovat nuorempia kuin maassa jo asuva väestö,
asettuvat useimmin asumaan isommille paikkakunnille.

Eli samalla kun maaseudulla ensihoitopalvelujen tarve todennäköisesti kasvaa,
on siellä pienempi väestöpohja palvelujen ylläpitämiseksi.

Ihmisen tarve hädän hetkellä on kuitenkin sama riippumatta siitä,
missä hän asuu.

Ehkä hieman yllättäen,
väkivallan yleisyyteen paikallistasolla vaikuttaa eniten väestötiheys.
Sen vaikutukset ovat jopa suuremmat
kuin kotimaiseen väkivaltaan vahvasti kytkeytyvän alkoholinkulutuksen.

Hallitsematon kaupungistuminen luo myös pohjaa lähiöiden eriarvoistumiselle
ja segregatiolle.

Maailmassa on lukuisia esimerkkejä siitä,
miten nopea kaupungistuminen ilman tietoista segregatiota ehkäisevää politiikkaa
johtaa asuinalueisiin,
joissa turvattomuus, rikollisuus sekä oma,
muusta yhteiskunnasta erillinen järjestys ottavat vallan.

Niiden myötä syntyvät ongelmat eivät rajoitu kyseisiin asuinalueisiin
vaan heijastuvat yhteiskuntaan laajemminkin.

Tämänkin vuoksi segregaatian ehkäisy on meidän kaikkien asiamme.

Hyvät kuulijat,

digitalisaatio on monella tavoin määrittänyt yhteiskuntien kehitystä viime vuodet.
Se on muovannut koko maailmanjärjestystä.
Asiat tapahtuvat nopeammin, tieto välittyy lähes kaikkialle
ja käyttäytymistämme sekä kiinnostuksiamme koskevista tiedoista
on tullut arvokasta kauppatavaraa.

Puhuttaessa digitalisaatiosta turvallisuuden viitekehyksessä
puhumme usein kyberuhkista, disinformaatiosta
ja verkossa tapahtuvasta alaikäisten lasten seksuaalisesta hyväksikäytöstä.

Vaikka ne tapahtuvat verkossa,
ne koskettavat ihmisiä todellisuudessa.

Verkossa tapahtuva vaikuttaminen
voi pahimmillaan nakertaa yhteiskunnan sisäistä luottamusta ja turvallisuuden
tunnetta.

Toimittaja Jessikka Aro on tuonut julkisuuteen sen,
miltä troliarmeijan hyökkäyksen kohteeksi joutuminen tuntuu.
Häntä on uhkailtu, häntä on maalitettu,
eikä hänen perheenjäsenenkään ole säästyneet loanheitolta.

Moni muu kuin Aro olisi voinut säikähtää hiljaiseksi.

Digitalisaatio ilmiönä on kuitenkin oppikirjaesimerkki siitä,
miten jokin suuri muutosvoima tuottaa samalla sekä hyvää että pahaa.

Puhuttaessa vaikkapa lasten turvallisuudesta.

Tuo sama laite,
joka synnyttää nettikiusaamisen ja hyväksikäytön kaltaisia uhkia,
myös lisää turvallisuutta.

Ennen lapsen joutuessa hätään vaikkapa metsässä leikkiessä,
saattoi apu olla kaukana
eikä häntä osattu etsiä ennen kuin ihmeteltiin,
miksi lasta ei näy iltapalalla.

Nykyään samassa tilanteessa oleva lapsi
pystyy kännykällään hälyttämään apua vanhemmiltaan tai viranomaisilta
eikä hänen tarvitse edes itse tietää, missä hän on,
jotta apu löytäisi nopeasti paikalle.

Moni suomalaisista kaipaa kansan pariin jalkautuvia viranomaisia,
jotka olivat tavanomainen näky vaikkapa vielä 80-luvulla.

Viranomaisten näkyvyys ja läsnäolo toki tuovat turvaa useimmalle meistä
ja sen turvan ylläpitäminen on edelleen tärkeää.

Huomionarvoinen seikka on kuitenkin se,
että 80-luvulla meillä ei ollut massahälytysjärjestelmää,
jonka avulla pystymme hälyttämään apua paikalle nopeammin
kuin olisi saanut silloin taannoin
edes muutaman korttelin päässä olevalta partiolta.

Sama tietoverkko,
jonka myötä valheellinen tieto,
informaatiovaikuttaminen
ja laittomat aineet sekä esineet leviävät,
on tarjonnut äänitorven vainon uhreille
ja demokratisoinut yhteiskuntiamme valtavasti.

Greta Thunberg ei olisi saanut maailmanlaajuista yleisöä,
jos ilmastolakot eivät olisi levinneet sosiaalisen median välityksellä.

Hyvät kuulijat,
minulta on sisäministerinä perusteltua kysyä,
mikä sisäisen turvallisuutemme tilanne on.

Kysymykseen voi vastata monella tavoin,
mutta mikään yksi tapa vastata on harvoin tyydyttävä.

Suomessa on jo 2000-luvun alusta lähestytty sisäistä turvallisuutta
laajan turvallisuuskäsityksen näkökulmasta.

Meille sisäinen turvallisuus on sitä,

että väestömme voi nauttia oikeusjärjestelmän suomista oikeuksista ja vapauksista ilman rikosten, onnettomuuksien tai odottamattomien häiriöiden aiheuttamaa pelkoa ja turvattomuutta.

Tilastollisesti tarkastellen Suomi on maailman turvallisim maa.

Sen lisäksi Suomi on turvallisempi kuin koskaan aiemmin omassa historiassaan.

Henkirikoksen uhriksi joutumisen todennäköisyys on noin kolme kertaa pienempi kuin 1980-luvulla, samoin jo aiemmin esillä ollut lasten riski joutua seksuaalisen kaltoinkohtelun uhriksi.

Liikennekuolemat ovat lähes puolittuneet viimeisen 10–15 vuoden aikana ja palokuolemien määrä laskee vuosittain.

Keskeisimmissä kansainvälisissä vertailuissa olemme lähes poikkeuksetta kärkiviisikossa.

Tätä on vaikea uskoa todeksi, kun lukee rikosuutisia tai varsinkaan netissä käytävää keskustelua.

Turvallisuuden tunteemme ei julkisuudessa käytävän keskustelun valossa siis vastaa todellisuudessa tapahtunutta myönteistä kehitystä.

Uhat ylikorostuvat ajattelussamme.

Uusien, todellisten uhkien noustessa laajempaan tietoisuuteen unohdamme, että moni aiemmin läsnä olleista uhkista on väistynyt.

Tällöin tilanne näyttää meille siltä, kuin asiat menisivät alati huonompaan suuntaan.

Kansainvälinen terrorismi, kyberuhkat ja ulkomaan kansalaisten tekemien rikosten määrät ovat lisääntyneet, mutta samalla päihtyneiden miesten välinen kuolemaan johtava väkivalta ja liikenteessä menehtyminen ovat Suomessa vähentyneet.

Tarkoittaako tämä sitä, että voimme olla välittämättä koetusta turvattomuudesta, kun tilastojen valossa menee hyvin?

Ei tietenkään.

Päinvastoin,
meidän on kiinnitettävä enemmän huomiota turvallisuuden tunteeseen.

Erilaiset pelot vaikuttavat ihmisten hyvinvointiin, toimintakykyyn ja arjen turvallisuuteen.

Tunne on itse asiassa sisäisen turvallisuuden ytimessä.

Tunne vaikuttaa käyttäytymiseemme – eivät tilastot.

Jos esimerkiksi etniseen vähemmistöön kuuluva henkilö pelkää joutuvansa viharikoksen kohteeksi lähiympäristössään, voi hän jättää käyttämättä perustuslain hänelle suoma oikeutta liikkua vapaasti – riippumatta siitä, onko uhka todellinen vai ei.

Jos toimittaja tai tutkija jättää julkaisematta artikkelin rikollisen vainoamisen tai maalittamisen pelossa, jättää hän käyttämättä sananvapauttaan – riippumatta siitä, onko uhka todellinen vai ei.

Sisäistä turvallisuutta koskevissa puheenvuoroissa on usein kaksi erityisen leimallista seikkaa.

Ensinnäkin,
turvallisuudesta puhutaan niin kuin se olisi meille kaikille sama.

Valtion turvallisuutta käsiteltäessä voimme kaikki samaistua siihen, että aseellinen hyökkäys jossain päin Suomea on hyökkäys meitä kaikkia kohtaan.

Sisäisessä turvallisuudessa tilanne on kuitenkin täysin toinen.

Vaikka edellisissä esimerkeissäni nousee esiin se, että Suomen ulkopuolella tapahtuvien asioiden merkitys suomalaisten turvallisuudelle kasvaa, emme saa antaa sen johtaa sellaiseen ajatteluun, että yksilöä koskevat turvallisuuskysymykset olisivat kaikille yhteisiä.

Nimittäin se,
mikä meitä arjessa uhkaa
riippuu henkilökohtaisista ominaisuuksistamme.
Se riippuu myös siitä,
mihin ryhmiin kuulumme.

Sukupuolemme,
perhetaustamme,

sosioekonominen asemamme,
koulutuksemme,
asuinpaikkamme,
alkuperämme,
äidinkielemme
ja uskontomme määrittävät pitkälti sitä,
mikä meitä uhkaa
ja mitä me pelkäämme.

Kaikesta väkivallasta
yli kaksi kolmasosaa kasautuu lähisuhdeväkivallasta kärsiville naisille
ja päihteisiin tai rikollisuuteen liittyvää elämäntyyliä eläville miehille.

Netin kunnianloukkaukset ja uhkaukset
kohdistuvat todennäköisemmin naisiin
sekä vähemmistöjen edustajiin.

Miehillä on viisinkertainen todennäköisyys kuolla tapaturmaisesti kuin naisilla.

Sisäinen turvallisuus on henkilökohtaista.

Uhriksi joutumisen todennäköisyyden lisäksi
myös palveluihin hakeutumisessa ja palvelujen saamisessa on isoja eroja sen
perusteella,
millainen sosiaalinen pääoma henkilöllä on.
Korkeasti koulutettu
selviää omaisuuteen kohdistuneesta rikoksesta kotivakuutuksensa avulla.
Yhteiskunnan maringinaalissa elävällä päihteiden käyttäjällä
tai ihmiskaupan uhrilla ei ole yhtä helppo tilanne.

Toinen turvallisuuskeskustelua leimaava piirre on se,
että turvallisuudesta puhuvat tyypillisesti ne,
joita erilaiset uhkat vähemmän koskettavat.

Toistuvan väkivallan uhrin eivät yleensä ole äänessä,
sillä heitä ei ääneen päästetä.

Sen lisäksi,
että sisäisen turvallisuuden tilan seurannassa ja turvallisuutta edistävässä työssä
tarkastelemme kokonaismääriä ja keskiarvoja,
on meidän paljon entistä paremmin kyettävä toimimaan sen perusteella,
mitä kukin yksilö ja yhteisö tarvitsee.

Vain näin toimien voimme varmistaa sen,

että Suomi on jatkossakin maailman turvallisim maa
ja että huomisen Suomi on turvallisempi kaikille kuin tämän päivän Suomi.

Kun tarkastelee erilaisten turvallisuusongelmien juurisyitä
– turvatonta lapsuutta, heikkoa sosioekonomista asemaa,
epätasa-arvoa, päihteitä ja osattomuutta
– huomaa nopeasti,
että turvallisuutta edistää sosiaalinen kestävyys.

Nykyisessä hallitusohjelmassa on kiinnitetty huomiota juuri tähän ulottuvuuteen.

Sen lisäksi,
että rikoksia on tutkimassa riittävä määrä poliiseja,
että asiat etenevät tuomioistuimissa
ja että olemme varautuneet kriiseihin,
on turvallisuuden kannalta vähintään yhtä tärkeää,
että rikoksen tekijä ja uhri ohjataan oikeiden palvelujen äärelle.

Sen lisäksi,
että meillä on riittävästi viranomaisia vastaamaan nopeasti hälytystehtäviin,
tulee meillä olla kyky auttaa myös harvaan asutulla seudulla asuvia ihmisiä.

Ihmisten kyky selviytyä arjen turvallisuushäiriöistä ja kriiseistä
on pitkälti riippuvainen heidän osallisuudestaan yhteiskunnassa
sekä siitä, miten torjumme syrjäytymistä ja lisäämme yhdenvertaisuutta.

Hallitusohjelmassa päätettyjen toimien lisäksi on paljon muuta,
mitä voimme
ja mitä meidän täytyy tehdä.

Johtamani sisäministeriö on tänä syksynä tehnyt kestävän kehityksen sitoumuksen.

Sitoumuksessa nostetaan esiin juuri ilmaston lämpenemiseen,
tasa-arvoon ja turvattomuuden kasautumiseen
sekä alueelliseen yhdenvertaisuuteen liittyvät kysymykset.

Prosessi on ollut yhtä tärkeä kuin sen lopputulos.

Ensi näkemältä vain etäisesti kestäväan kehitykseen liittyvä sisäministeriön
hallinnonala
on valmistelun aikana löytänyt itsensä kestäväan kehityksen keskiöstä.

Sisäministeriössä valmistellaan parhaillaan myös sisäisen turvallisuuden selontekoa.

Selonteko tulee olemaan laaja-alainen ja sisäistä turvallisuutta useista näkökulmista tarkasteleva.

Selonteko on toinen laatuaan.

Ensimmäinen sisäisen turvallisuuden selonteko annettiin eduskunnalle vuonna 2016 ja sen tarkastelun painopisteenä oli viranomaisten toimintaedellytykset.

Tämä on edelleen arvokas näkökulma, joka tulee säilymään myös ensi vuoden selonteossa.

Sen lisäksi tullaan käsittelemään ennen kaikkea yksilöiden ja ryhmien turvallisuutta sekä turvallisuustilanteeseen liittyviä laajempia muutostrendejä.

Arvoisat kuulijat,

Suomella on kaikki edellytykset olla rakentamassa esimerkkinsä avulla turvallisempaa ja tasa-arvoisempaa maailmaa.

Yhteisessä lintukodossamme emme saa unohtaa, että maailmaan mahtuu hyvin erilaisia todellisuuksia.

Maailmaan mahtuu edelleen hyvin erilaisia turvallisuusuhkia.

Viime vuonna Suomen tieliikenteessä menehtyi 234 henkeä.

Määrä on kutistunut viime vuosikymmenten takaisesta, mutta se on edelleen vain eurooppalaista keskikastia.

Viime vuonna maailmassa menehtyi noin satatuhatta ihmistä sotien seurauksena, heistä valtaosa Afganistanissa Syyriassa ja Jemenissä.

Tämä luku on aivan liian suuri, ja sisältää liian monta siviiliä, naista ja lasta.

Samaan aikaan yleinen lapsikuolleisuus riisti maailmassa yli kuuden miljoonan lapsen hengen.

Suurin osa näistä lapsista olisi ollut pelastettavissa paremmalla ravinnolla, hygienialla ja terveydenhuoltojärjestelmällä.

Jos maapallon keskilämpötila nousee kahdella asteella, noin neljäsataa miljoonaa ihmistä on vaarassa jäädä ilman juomavettä.

Neljäsataa miljoonaa.

Kaikkia näitä ihmisten turvallisuutta järkyttäviä riskejä

on syytä kohdella vastaavalla vakavuudella.

Kaikkien tilastojen takaa paljastuu yksittäisiä, traagisiakin ihmiskohtaloita.

Sellaisia, joiden nimeä me emme koskaan tule tuntemaan.

Myös sellaisia, kuten Malala Yousafzai tai Jessikka Aro.

Kokonaisvaltaisen turvallisuuskäsityksen ja feministisen ulkopolitiikan tehtävänä on varmistaa, että inhimillinen kärsimys on mahdollisimman pientä.

Että ihmiset ympäri maailman voivat vapautua pelosta ja puutteesta.

Että tytöt pääsevät kouluihin, että vähemmistöön kuuluva nainen voi kävellä ulkona pimeän tulon jälkeen, että elinympäristömme säilyy elinkelpoisena.

On vaikeampi keksiä ulko- ja turvallisuuspoliittisia tavoitteita, jotka olisivat tätä tärkeämpiä.

Kiitos.